

Barnkonsekvens- analys

KARTLÄGGNING, BESKRIVNING, ANALYS, SLUTSATSER
Svenska kyrkan i Bryssel 2019

Svenska kyrkan
BRYSSEL

Definitioner

- Beträffande **antal barn** inom pastoratets gränser i barnkonsekvensanalysens kartläggande del, så utgår våra uppgifter från vad som kan anses falla under utlandskyrkans pastorala omfattning, vilket skiljer sig från en församling i Sverige. Vårt pastorala område är geografiskt definierat till länderna Belgien och Luxemburg och omfattar i första hand svensktalande barn med föräldrar, framförallt bosatta i Bryssel med omnejd. Många föräldrar är medlemmar i Svenska kyrkan lokalt eller i Sverige.
- **Kyrkotillhöriga** används, om inte annat anges, i meningen innehavande församlingsmedlemskap i Svenska kyrkan i Bryssel. Församlingens organisationsform är ”icke vinstdrivande företag” lokalt i Belgien, och står utanför Svenska kyrkans medlemssystem i Sverige.

Kartläggning

HUR MÅNGA BARN FINNS INOM FÖRSAMLINGENS GEOGRAFISKA OMRÅDE?

Inom församlingens pastorala område, som omfattar de två länderna Belgien och Luxemburg, finns uppskattat 12.000 svenska medborgare. (Föreningen Svenskar i världen, *Kartläggning av utlandssvenskar 2015*). 10.000 är bosatta i Belgien, varav en majoritet i Brysselregionen, och 1800 är bosatta i Luxemburg.

Tillförlitlig statistik för hur många av dessa personer som är barn är inte tillgänglig.

Utöver tillgänglig statistik finns också ett okänt antal barn som har en eller två svenska föräldrar med svenskt medborgarskap. En del barn som talar svenska har inte nödvändigtvis svenskt medborgarskap. Det finns också ett okänt antal barn på tillfälligt besök i de båda länderna.

HUR MÅNGA AV DESSA ÄR KYRKOTILLHÖRIGA?

I församlingens cirka 90 familjemedlemskap finns runt 100 barn. Utöver dessa finns ett antal barn i kyrkans verksamhet som enbart betalar terminsavgift för de olika verksamheterna. Ett okänt antal barn i Bryssel har ett vilande eller aktivt medlemskap i Svenska kyrkan i Sverige.

HUR SER BARNENS LIVSVILLKOR UT?

Som framgår i Svenska kyrkan i Bryssels församlingsinstruktion, så arbetar många av Brysselsvenskarna vid EU-institutionerna, andra organisationer och inom den privata sektorn. Majoriteten av barnfamiljerna i församlingen har en ordnad och ekonomiskt god livstillvaro. Många av barnen i kyrkans verksamhet går på svenska sektionen på Europaskolan i Bryssel, med undervisning på framförallt svenska. ISB (International School of Brussels), Skandinaviska skolan i Waterloo och St. John's International School of Brussels. En del barn går i lokala belgiska skolor.

Skolplikt i Belgien råder från sex års ålder. Förskoleklasser (école maternel) erbjuds och rekommenderas för barn från tre års ålder. För barn under tre år är det vanligt att barnen går på förskola (crèche), eller har en au-pair eller föräldraledig förälder. Skolplikten upphör vid 18 års ålder.

En betydande del av de svenska barnen i Bryssel är födda i Belgien, och har minst en förälder som är svensk eller svenskspråkig.

Belgien och Luxemburg har ett brett utbud av idrotts-, musik-, bildnings- och kulturella aktiviteter för barn. Många av barnen tillbringar en stor del av sin fritid i dessa aktiviteter på

t.ex. onsdagsmiddagar. I många brysselsvenska familjer finns svensktalande au-pairer. Levnadskostnaderna i Belgien ligger något över de svenska (Numbeo, *Cost of living index 2019*). Kostnaderna för aktiviteter för barn är höga. Trots detta lever bedömt få svenska barn i ekonomisk utsatthet.

HUR UPPFATTAR BARNEN SJÄLVA SIN SITUATION?

Vid samtal med barn i våra gruppverksamheter, återkommer följande kommentarer:

- *Kyrkan är som ett vardagsrum, eller ett andra hem.*
- *Barnen borde få bestämma mer över vilka musikaler och teatrar vi gör på kyrkan.*
- *Här får man leka med kompisar och prata svenska.*
- *Det är för dyrt att köpa godis och fika på kyrkan.*
- *På kyrkan får man vara kreativ utan att behöva prestera och få betyg.*
- *Kyrkan ska prioritera grupper och projekt för barn och ungdomar.*
- *På kyrkan får man lära sig om Gud och Jesus och be till Gud, det är svårare att göra hemma.*
- *Det är okej att inte vara så religiös och ändå komma till kyrkan.*
- *Kyrkan har väldigt bra lokaler.*
- *Kyrkan är för liten.*

Beskrivning

VILKEN PÅVERKAN, DIREKT OCH INDIREKT, HAR FÖRSAMLINGENS VERKSAMHET PÅ BARNENS LIV?

Svenska kyrkan i Bryssel utgör, för vuxna såväl som för barn, en samlingspunkt för människor som delar det svenska språket, svenska traditioner och den luthersk-evangeliska kristna traditionen. Församlingen bedriver dop-förberedelse- och -uppföljning. Det är av stor betydelse för församlingsmedlemmar att kunna använda sitt svenska modersmål i dessa sammanhang.

En tillit och relation till Svenska kyrkan som organisation växer genom kyrkans aktiviteter.

FÖRSAMLINGENS GRUNDLÄGGANDE UPPGIFT - HUR ÄR DEN TILLGÄNGLIG FÖR BARNEN?

Den breda verksamheten som vi bedriver i kyrkan exkluderar aldrig barn. Planering sker med hänsyn till barnens livsvärld och förutsättningar. Utöver gruppverksamheten besöker familjer våra gudstjänster och andra församlingsverksamheter.

FYSISK TILLGÄNGLIGHET

Rullstolsburna personer når lätt vårt café via ramp, och kyrksalen om funktionshindret tillåter via trapphiss. Tredje våningen med barnlokal är inte tillgänglig för rullstolsburna. Svensk tillgänglighetsstandard råder med andra ord ännu inte.

HUR DELTAR OCH MEDVERKAR BARN I GUDSTJÄNSTER, UNDERVISNING, DIAKONI OCH MISSION?

GUDSTJÄNST I våra söndagsgudstjänster träffar vi nästan varje söndag barn. Några gånger per termin firar vi familjemässa, där formen anpassas till de yngre. I denna gudstjänstform

deltar regelbundet kyrkans barnkör. Denna, liksom flera av övriga barngrupper, firar ibland andakt med ljusständning under verksamhetstiden.

UNDERVISNING Kyrkan erbjuder gruppverksamhet och aktiviteter för alla åldrar. Vi har ett väl fungerande och stort arbete med konfirmander och erbjuder konfirmand-ledarutbildning.

DIAKONI Vi har i våra grupper omsorg om ledartäthet och ser till att tid och resurser finns att se och lära känna varje barn. Samtliga ledare i våra grupper har erfarenhet och lämplighet för sina uppgifter. I våra grupper råder nolltolerans mot mobbing och trakasserier.

MISSION Vi åtnjuter som kyrka ett stort förtroende- och kulturbärarkapital. Vi är noggranna med att vara tydliga med att vi är kyrka och inte en institution för svensk kultur, även om gränsen ibland är något otydlig, och de två rollerna kan gå hand i hand. Barnen som kommer till kyrkan har ofta frågor om kristen tro och kyrkan, och vi arbetar aktivt med att väcka en nyfikenhet om vad det kan innebära att vara kristen. Ett uppsökande arbete för medlemskap i grupper, aktiviteter och gudstjänster sker främst genom föräldrar och lärare på Europaskolan.

BARNES DELAKTIGHET I BESLUT SOM RÖR DE OLIKA VERKSAMHETERNA I FÖRSAMLINGEN?

I enskild verksamhet tillfrågas barn om innehållet i verksamheten och undervisningen. I kyrkans strukturella beslutfattande, kyrkorådets och personalens övergripande planering, eftersöks barnens intressen och väl men en formell form för barns delaktighet i beslutsprocessen finns inte. Barn från 16 år som är medlemmar i församlingen, åtnjuter rösträtt i kyrkostämman.

VILKA DELAR AV BARNKONVENTIONEN BERÖR FÖRSAMLINGSINSTRUKTIONEN OCH DET PASTORALA PROGRAMMET?

ARTIKEL 2, BARNETS RÄTT TILL LIKVÄRDIGA VILLKOR. I församlingen skall barn och vuxna anses vara medlemmar på likvärdiga villkor.

ARTIKEL 3, BARNETS BÄSTA I FRÄMSTA RUMMET. I Svenska kyrkans kyrkoordning befästs barnens särställning i kristen tro och kyrkans gemenskap.

ARTIKEL 6, BARNETS RÄTT TILL LIV OCH UTVECKLING. Den rätten innefattar även andlig utveckling och stöd i varje barns andliga sökande.

ARTIKEL 12, BARNETS RÄTT ATT UTTRYCKA SINA ÅSIKTER. Barns funderingar, tankar, åsikter och frågor skall ha en given plats i församlingens liv. Inga dumma frågor existerar.

Analys

Barnverksamheten i Svenska kyrkan i Bryssel är ett nav i församlingen. För många av församlingens medlemmar och besökare är det genom just barnverksamheten som kyrkan blir en bekant plats.

Väl medvetna om detta, prioriteras verksamhet för barn i resursfördelningen i församlingen. Två av församlingens tre utsända (församlingspedagogen och kyrkomusikern) arbetar i två eller fler av de varje vecka återkommande verksamheterna för barn. En av de lokalanställda (assistenten) arbetar också i barnverksamheten. Kyrkoherden arbetar regelbundet i verksamheter (t.ex. konfirmandundervisning) och i gudstjänster speciellt avsedda för barn. Husfar deltar också regelbundet i barnverksamheten.

I kontrast mot en vardag där barn ofta pressas hårt att prestera, söker kyrkan vara ett sammanhang utan prestationskrav och tävlan. Vi använder resultatmätningfria, pedagogiska och metodiska former för undervisning.

Konsekvenserna för detta blir en församling där barn i lugn och ro, på en plats med hemmakänsla, kan ägna sig åt andlig utveckling, gemenskap och religiös växt.

Beträffande kyrkans grundläggande uppgift Gudstjänst kan barns intressen, i viss utsträckning, behöva ge vika. Personalens antal begränsar möjligheten att t.ex. varje vecka kunna erbjuda gudstjänst med söndagsskola.

Kompensation ges i veckoverksamheten som bjuder in barn i alla åldrar till olika grupper, i vilka vi firar andakt och följer kyrkoårets högtider.

Med detta klarlagt, kan tilläggas att vi i stort sett på varje söndagsgudstjänst möter barn och ungdomar.

I kartläggningen klargjordes att få av de svenska barnfamiljerna i Bryssel lever i ekonomisk utsatthet. Både denna och barn som lever i social utsatthet är svåra för oss att komma över kunskap över. Vi saknar former av samordning med socialtjänst och andra lokala aktörer, som vi är vana vid i Sverige. Däremot har ett bra samarbete med det svenska konsulatet i Bryssel.

Slutsatser

Bland svenska barn i Bryssel finns ett behov av en lokal, svenskspråkig kyrka, en plats för kristen gemenskap och växt på modersmålet svenska. Församlingen tillgodoser detta genom gudstjänster, gruppaktiviteter och firandet av högtider och evenemang.

Förtroendevalda, personal och ideella förvaltar kyrkans resurser med hänsyn till barnens perspektiv, behov och önskemål.

Församlingen kan bli bättre på att i alla aktiviteter och verksamheter räkna in barns medverkan i planeringen.